

Litteratur.

Ett världsomfattande fjärilverk.

Adalbert Seitz, Die Gross-Schmetterlinge der Erde.

I.

Bland de många kolorerade bildverk öfver fjärilar, som under de senare åren utkommit, intager det under utgifning varande SEITZ'ska arbetet en särställning. I första hand genom sin omfattning. Det upptager nämligen jordens alla makrolepidopterer och är afsedt att utkomma i ungefär 460 häften med vid pass 40000 bilder på omkring 1000 taflor. Det utgifves i fyra afdelningar — *Fauna palearctica, americana, indo-australica* och *africana* — om hvardera fyra band: ett omfattande dagfjärilar, ett annat svärmare, spinnare och därmed sedan gammalt med rätt eller orätt sammanställda familjer, ett tredje nattflyna och ett fjärde mätarna.

Priset på de paläarktiska banden är ungefär 60, 38, 38 och 32 mark; för de exotiska växla de mellan 50 och 150 mark. Hvarje afdelning eller band kan erhållas för sig, bundna eller i lösa häften.

Af den paläarktiska afdelningen föreligga hittills följande. Banden I och II äro afslutade. I det förra medarbete utom utgifvaren STICHEL, RÖBER, EIFFINGER och MABILLE, i det andra bandet utom utgifvaren JORDAN, JANET, STRAND, GRÜNBERG, DENSO, WARREN, BARTEL och PFITZNER. Band III, som utarbetas af WARREN, är i det närmaste färdigt, och band IV är påbörjad af PROUT.

Af den amerikanska afdelningen föreligga färdiga dagfjärilfamiljerna *Papilionidæ, Pieridæ, Danaidæ, Satyridæ, Brassolidæ* och *Morphidæ*, bearbetade af JORDAN, STICHEL, RÖBER, HAENSCH, WEYMER och FRUHSTORFER, samt spinnarfamiljen *Castniidæ* af STRAND.

Af den indo-australienska afdelningen äro afslutade de fyra förstnämnda dagfjärilfamiljerna samt *Satyridæ* och *Amathusiidæ*

af JORDAN och FRUHSTORFER; dessutom af andra bandet *Castniidae*, *Zygænidæ*, *Epicopeidæ* och *Syntomidæ* af STRAND, JORDAN, JANET och utgifvaren samt af tredje bandet *Agaristidæ* af JORDAN.

Af den afrikanska afdelningen äro utkomna de fyra förstnämnda dagfjärilfamiljerna samt *Nymphalidæ*, samtliga bearbetade af AURIVILLIUS.

Af de exotiska faunområdenas arter äro de flesta afbildade, af de paläarktiska arterna så godt som alla, i flera fall också mera markanta lokaler och, särskildt bland noctuiderna, äfven ett flertal aberrationer. Bilderna synas vara ytterst omsorgsfullt utförda i teckningen och — med enstaka undantag — så långt rimligtvis kan begäras naturtrogna äfven i färgton och nyanser. Texten är, utom en del inledande öfersikter öfver systematik och geografi, rent deskriptiv och omfattar äfven larverna; till utförlighet är den ganska växlande beroende på de många olika specialister, som medverka. Af de paläarktiska fjärilarna äro t. ex. hesperiderna rätt snävt behandlade, medan de flesta öfriga grupper framför allt en del spinnarefamiljer och nattflyna fått en bredare utarbetning med stark hänsyn tagen äfven till variationerna. Arternas utbredning är noggrant angifven. Bestämningstabeller saknas, med enstaka undantag. Till hvarje familj är fogad en litteraturofversikt öfver originalbeskrifningarna af de olika formerna.

Nomenklaturen och släktbegränsningen är i många fall starkt afvikande från den hittills åtminstone hos oss och i tyska arbeten gängse. Följande afvikelser från STAUDINGER-REBEL's katalog har ref. rörande svenska fjärilar antecknat.

Rhopalocera: *Leucochloë* RÖBER (*daplidice* L.). — *Anthocaris* B. (*cardamines* L.). — *Colias croceus* FOUSCR. (= *C. edusa* F.). — *Zizera* MOORE (*minima* FUESSL.). — *Erynnis* SCHR. (*comma* L.).

Bombyces + *Sphingidæ*: *Roeselia* HB (*strigula* SCHIFF.). — *Celama* WKR. (*confusalis* H.-S., *centonalis* HB., *karelica* TNGSTR.). — *Philea* Z. (*irrorella* CL.). — *Orodemnius* WALLGR. (*quenseli* PAYK.). — *Hyphoraia* HB. (*festiva* BKH., *alpina* QUENS., *aulica* L.). — *Spilarctia* BTLR. (*lubricipeda* L.). — *Diaphora* STPH. (*mendica* CL.). — *Eudia* JORD. (*pavonia* L.). — *Herse* OKEN (*convolvuli* L.). — *Mimas* HB. (*tilia* L.). — *Amorpha* KIRBY (*populi* L.). — *Hæmorrhagia* GROTE (*tityus* L., *fuciformis* L.). — *Deilephila* LASP. (*nerii* L.). — *Celerio* OKEN (*euphorbiæ* L., *galii* ROTT., *lineata livornica* ESP.). — *Pergesa* WKR. (*elphenor* L., *porcellus* L.). — *Palimpsestis* HB. (*duplaris* L., *or* F.). — *Canephora* HB. (*unicolor* HUFN.). — *Aegeriidæ* (= *Sesiidæ*). — *Aegeria* F. (*apiformis* CL., *melanocephala* DALM.). — *Paranthrene* HB. (*tabaniformis* ROTT.). — *Synanthedon* HB. (= *Sesia*-arterna utom den följande). — *Dipsosphacia* SPUL. (*ichneumoniformis* F.).

